

P.Z. br. 71

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	24-06-2016		
Klasifikacijska oznaka:	325-01/16-01/01		Org. jed.
Uredbeni broj:	50-16-04		Pril. Vrij.
			- -

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/16-12/49

Urbroj: 50301-05/25-16-6

Zagreb, 23. lipnja 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (predlagatelj: Klub zastupnika HNS-a)
- mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 325-01/16-01/01, urbroja: 65-16-03, od 20. svibnja 2016. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopuni Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (predlagatelj: Klub zastupnika HNS-a), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika HNS-a, aktom od 19. svibnja 2016. godine, iz sljedećih razloga:

Zakonom o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine, br. 153/09, 90/11, 56/13, 154/14 i 119/15; u daljnjem tekstu: Zakon), između ostaloga, propisane su vodne naknade i to: vodni doprinos, naknada za uređenje voda, naknada za korištenje voda, naknada za zaštitu voda (prihod su Hrvatskih voda; njihov obračun i naplata su u interesu Republike Hrvatske), naknada za melioracijsku odvodnju, naknada za navodnjavanje (prihod su jedinica područne (regionalne) samouprave) i naknada za razvoj (prihod je isporučitelja vodnih usluga), kao i njihove namjene.

Člankom 12. stavkom 1. Zakona propisano je da se prihod od vodnoga doprinosa koristi za: gradnju građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave i namjene iz članka 21. stavka 1. Zakona (odnosi se na propisane namjene prihoda od naknade za uređenje voda).

Nadalje, člankom 21. stavkom 1. Zakona propisano je da se prihod od naknade za uređenje voda koristi za: provedbu preventivne, redovite i izvanredne obrane od poplava, gradnju regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, gradnju građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju, gradnju mješovitih melioracijskih građevina kojima upravljaju Hrvatske vode, gradnju i održavanje građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju, uklanjanje riječnog nanosa u pomorskom dobru, financiranje gradnje građevina urbane oborinske odvodnje (akumulacije, retencije i obodni kanali) kada je prijemna sposobnost izgrađenih građevina urbane oborinske odvodnje ili postojećih vodotoka nedostatna primiti višak oborinskih voda i podmirenje troškova pripremnih i pravnih radnji radi upisa javnoga vodnog dobra u zemljišne knjige i katastar, te kupnje i izvlaštenja nekretnina u korist javnoga vodnog dobra.

Također, Zakonom je propisano da se prihod od vodnoga doprinosa i naknade za uređenje voda koristi prema načelima solidarnosti i prvenstva u potrebama na državnom području Republike Hrvatske.

Predmetnim Prijedlogom zakona predlaže se drugačija raspodjela prihoda od naknade za uređenje voda i vodnoga doprinosa u odnosu na raspodjelu propisanu Zakonom, odnosno predlaže se povećanje, s postojećih 8% prihoda od vodnoga doprinosa i 5% prihoda od naknade za uređenje voda koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave, na 30%.

Također, predmetnim Prijedlogom zakona predlaže se i proširenje namjene prihoda od naknade za uređenje voda, koja između ostaloga, obuhvaća i namjenu: "gradnju i održavanje vodnih građevina sukladno Zakonu o vodama," kao i uvođenje novoga godišnjeg programa kao sastavnice Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture koji se donosi sukladno zakonu kojim se uređuje komunalno gospodarstvo.

S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske ukazuje na to da su prikupljena sredstva od vodnoga doprinosa i naknade za uređenje voda namijenjena za gradnju i održavanje vodnih građevina u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravljaju Hrvatske vode, kao i za provedbu preventivne, redovite i izvanredne obrane od poplava što uključuje i radove redovitog održavanja voda, u nadležnosti Hrvatskih voda.

Slijedom navedenog, razvidno je da se prihod od predmetnih naknada koristi prema načelima solidarnosti i prvenstva u potrebama na cijelom državnom području Republike Hrvatske, a vodni doprinos i naknada za uređenje voda predstavljaju jedini stalni i namjenski izvor prihoda za podmirenje troškova zaštite od štetnog djelovanja voda, odnosno za upravljanje rizicima od poplava.

Vlada Republike Hrvatske napominje da bi predložena preraspodjela prihoda od predmetnih naknada u omjeru 70%:30% ugrozila održivost upravljanja vodama u području zaštite od štetnog djelovanja voda, te bi narušila temeljni princip, odnosno postojeće načelo solidarnosti i prvenstva u potrebama na području Republike Hrvatske, kao i zakonom uspostavljeni model vlasništva i upravljanja.

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske naglašava kako bi predloženom raspodjelom kojom bi 30% prihoda od predmetnih naknada pripalo jedinicama lokalne samouprave, sredstva s osnove predmetnih naknada bila neravnomjerno raspodijeljena, čime bi najviše sredstava ostvarili upravo oni gradovi i općine koji imaju najveće prihode, dok bi se u općinama i gradovima s manjim brojem stanovnika moglo dogoditi da se sustavi oborinske odvodnje, zbog nedostatnosti sredstava, uopće ne izgrade.

Prepoznavši problem, Vlada Republike Hrvatske je Uredbom o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine, broj 119/15) izmijenila Zakon u dijelu koji se odnosi na izvore financiranja gradnje i održavanja građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju kao i financiranje gradnje građevina urbane oborinske odvodnje (akumulacije, retencije i obodni kanali) kada je prijemna sposobnost izgrađenih građevina urbane oborinske odvodnje ili postojećih vodotoka nedostatna primiti višak oborinskih voda.

Također, Vlada Republike Hrvatske iznosi da je na osnovi prethodne procjene rizika od poplava (izradile: Hrvatske vode, 2014. godina) utvrđeno da je preko 50% površine Republike Hrvatske pod umjerenim do vrlo velikim rizikom od poplava, a postavljeni ciljevi upravljanja rizicima od poplava ostvarit će se postupnom realizacijom niza aktivnosti i mjera za koje su nadležne institucije vodnoga gospodarstva. Tako je dio programa provedbenih mjera za smanjenje rizika od poplava detaljno razrađen u Višegodišnjem programu gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije (Narodne novine, broj 117/15), koji je Vlada Republike Hrvatske donijela 14 listopada 2015. godine. Također, Prijedlog plana upravljanja vodnim područjima 2016. - 2021., koji će biti upućen u proceduru donošenja, sadrži zaključke prethodne procjene rizika od poplava, karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava, ciljeve za upravljanje rizicima od poplava, te program mjera za ostvarenje tih ciljeva, uključujući preventivne mjere, zaštitu, pripravnost, prognoziranje poplava i sustave za obavještanje i upozoravanje, s ciljem smanjenja mogućih štetnih posljedica poplava na ljudsko zdravlje i sigurnost, na vrijedna dobra i imovinu, te na vodni i kopneni okoliš.

Osim toga, Vlada Republike Hrvatske ukazuje i da je analiza potreba (dugoročna ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju navedenih vodnih građevina do 2038. godine procjenjuju se na oko 12,8 milijardi kuna, ili srednjoročna do 2021. godine na oko 4,5 milijardi kuna, a potreba za godišnjim ulaganjima u redovita održavanja procjenjuje se na oko 1,0 milijardu kuna) i prihoda, u postojećim planskim i financijskim okvirima, pokazala nedostatak sredstava za postizanje ciljeva upravljanja rizicima od poplava u iznosu oko 400 milijuna kuna. Dio nedostajućih sredstava za izgradnju novih građevina namjerava se nadomjestiti sredstvima fondova Europske unije (Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.) kao i zajmovima međunarodnih financijskih institucija (u svibnju 2016. godine Hrvatski sabor donio je Zakon o potvrđivanju Okvirnog ugovora o zajmu između Republike Hrvatske i Razvojne banke Vijeća Europe za Projekt zaštite od poplava. Projektom se unaprjeđuje, obnavlja i dograđuje postojeći sustav zaštite od poplava, kako bi se ostvarila viša razina zaštite stanovništva na prioritetnim riječnim slivovima u Republici Hrvatskoj). Vraćanje navedenog zajma osigurat će se iz namjenskih sredstava naknade za uređenje voda i vodnoga doprinosa kroz 12 godina te je slijedom toga iz predmetnih naknada potrebno osigurati 317,9 milijuna kuna u razdoblju od 2016. do 2028. godine.

U vezi s prijedlogom predlagatelja o uvođenju novoga planskoga dokumenta kao sastavnice Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture koji se donosi sukladno zakonu kojim se uređuje komunalno gospodarstvo, Vlada Republike Hrvatske napominje da bi ovakav prijedlog doveo do neučinkovitosti odlučivanja o planu građenja i održavanja komunalnih vodnih građevina i zadirao bi u već usklađeni zakonski okvir kojim se građenje i održavanje tih građevina regulira propisima o vodama, a ne propisima o komunalnom gospodarstvu. Naime, odredbe o vodnokomunalnom gospodarstvu u cijelosti su isključene iz zakona kojim se uređuje komunalno gospodarstvo i preuzete u obuhvat Zakona o

vodama (Narodne novine, broj 153/09) i Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine, broj 153/09), a primjenjuju se od 1. siječnja 2010. godine, s ciljem jedinstvenog uređenja područja komunalnih vodnih građevina u okviru propisa iz područja upravljanja vodama.

Vlada Republike Hrvatske ističe da je na snazi Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva kojom su, između ostaloga, izvršene i izmjene i dopune u vezi s proširenjem namjena naknade za uređenje voda i vodnoga doprinosa. Odredbe koje su izmijenjene i dopunjene navedenom Uredbom pretočene su u Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva, s Konačnim prijedlogom zakona, kojeg je Vlada Republike Hrvatske usvojila na 24. sjednici održanoj 25. svibnja 2016. godine i uputila u Hrvatski sabor na donošenje po hitnom postupku.

Zaključno, Vlada Republike Hrvatske smatra da bi predložene izmjene i dopuna Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva dovele do ugrožavanja održivosti upravljanja vodama u području zaštite od štetnog djelovanja voda, odnosno izgradnje i održavanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju, te negativno utjecale na provedbu preventivne, redovite i izvanredne obrane od poplava kao i na osiguranje dostatnih sredstava za preuzete financijske obveze na osnovi međunarodnih zajmova i fondova Europske unije. Nadalje, predmetni Prijedlog zakona doveo bi u pitanje postavljena načela solidarnosti i prvenstva u potrebama na državnom području Republike Hrvatske.

Slijedom svega navedenoga, Vlada Republike Hrvatske ne podupire donošenje predmetnog Prijedloga zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Davora Romića, ministra poljoprivrede, Tugomira Majdaka, zamjenika ministra poljoprivrede i Elizabetu Kos, pomoćnicu ministra poljoprivrede.

